

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 2, Article Number:D0060

FINE ARTS

Received: November 2010

Accepted: February 2011

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Gülbahar Akpınar

Öznur Öztosun Çaydere

Kirikkale University

gulbaharakpinar@windowslive.com

Kirikkale-Turkey

BAŞLANGIÇ KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİR OKUL ŞARKILARI, TÜRKÜLER VE TEKERLEMELER

ÖZET

Okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin kullanımı yoluyla, 6-12 yaş grubu çocuklarda başlangıç keman eğitimi için, etkili öğretim yapılabileceği düşüncesiyle birinci konuma uygun okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin tespiti amaçlanmıştır. Bireyin yaşadığı toplumun müzik kültürünü tanınması ve farklı yaş gruplarında, farklı anlayışlarla yapılacak çalışmalara fikir vermesi bu araştırmanın alt amaçlarındandır. Bu araştırma, 6-12 yaş grubu çocukların ses sınırları çerçevesinde, başlangıç keman eğitiminde üç teli kapsayan parçalar ile ve bu yaş grubu çocukların algılayabileceği tartım kalıpları ile sınırlandırılmıştır. Betimsel araştırma modeli türlerinden olan tarama modeli kullanılarak yapılan bu çalışmada sonuç olarak, 83 parçaya ulaşılmış, bu parçalar tellere ve konumlara göre tek tek ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Keman Eğitimi, 6-12 Yaş Grubu Keman Eğitimi, Tekerleme, Türkü, Okul Şarkısı

THE USE OF CHILDREN SONGS, FOLK SONGS AND NURSERY RHYMES IN BEGINNERS' VIOLIN EDUCATION

ABSTRACT

The aim was to find school songs, folk songs and nursery rhymes suitable for the effective education of 6-12 years old beginner violin students taught by using school songs, folk songs and nursery rhymes. A further objective of this study was to introduce the music culture of the society and provide ideas to different age groups, different understandings. This study was limited by the sound boundaries of children of 6-12 years of age, the pieces available for beginners' education on three strings, and what children of this age can perceive and evaluate. As a result of this research using a descriptive search model, 83 music pieces were found. These pieces were investigated one by one according to the strings and finger-position.

Keywords: Learning the Violin,
Violin Education for the Age Group of 6-12,
Nursery Rhymes, Folk Songs, School Songs

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İnsan hayatında önemli bir yere sahip olan müzik, aynı zamanda da önemli bir eğitim alanı ve eğitim aracıdır. Bir ifade biçimi olarak karşımıza çıkan müzik, farklı biçimlerde tanımlanabilmektedir. Say'a göre (2002, s.357-358) müzik, "duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri sesler ve ses kaynaklarının katkısıyla, belli olguları, belli amaç ve yöntemlerle, belli bir güzellik anlayışıyla ifade eden bir bütündür". Uçan'a göre (2006, s.7-8-10) müzik, "duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür. Yine müzik, bireyi ve toplumu besleyen başlıca yaşam ve kültür damarlarından biridir. Müzik eğitimi bu damarı açan, büyüten, genişleten, işleyen ve geliştiren süreçtir. Müzik kültürü ise bu damarlardan bireye ve topluma akan kendine özgü bir kültürel öz sudur. Müziksel öğrenme bireyseldir ve birey ancak kendi yaşantısıyla değişikliğe uğratabilir, kendi yaşantısıyla geliştirebilir."

Bu tanımlardan yola çıkılarak müzik kavramının insan yaşamındaki önemi ve anlamı daha iyi kavranmış olabilir. İnsan yaşamı ile iç içe olan müzik, bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olarak çok yönlü işlevlere sahip olabilmektedir. Bu bağlamda müziğin eğitimsel işlevlerinin, diğer eğitim alanlarında öğrenmeyi ve öğretmeyi kolaylaştıran ya da sağlamaştıran, pekiştiren bir araç olarak görülebileceği söylenebilir. Müziğin insan yaşamındaki işlevleri, müziğin çok yönlü oluşundan kaynaklanabilmektedir (Uçan, s.13, 2005).

Eğitim, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirme süreci olarak tanımlanabilir, bu tanımdan yola çıkılarak müzik eğitimi, "temelde bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış geliştirme süreci" olarak tanımlanabilir (Uçan, 2005, s.14).

Müzik eğitiminin boyutlarından biri olan keman eğitimi ise, "keman öğretimi yoluyla, bireylerin ve bireylerin oluşturdukları toplulukların, devinişsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları içinde meydana gelen istendik yönde değişiklikler oluşturma süreci" olarak tanımlanabilmektedir (Uçan, 2006, s.8).

Öğrenme-öğretme sürecinde, hangi yolların izleneceği, yapılan faaliyetlerin öğrenciye neler kazandıracağı, hangi yöntemlerin kullanılacağı, önceden tespit edilmelidir. Yöntemin sözlük anlamı "bir amaca erişmek için izlenen yol" olarak tanımlanır (TDK, s.759). Bu bağlamda yapılan işlerde başarılı olabilmek için, çalışmaların uygun yöntemlere göre sürdürülmesi gerekebilir.

Ülkemizde keman eğitimi, mesleki müzik eğitimi kurumlarından olan güzel sanatlar liselerinde, konservatuarlarda, eğitim fakültelerinde ve güzel sanatlar fakültelerinde, verilmektedir. Ayrıca, özengen (Amatör) müzik eğitimi veren kurumlarda da keman eğitimi sürdürülmektedir. Uçan'a göre (Uçan, 2005, s.31), özengen müzik eğitimi, "müziğe ya da müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel kalıtım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmak" olarak tanımlanabilir.

Özengen müzik eğitiminde herhangi bir düzeyde, istekli ve ilgililere yönelik, fırsat ve olanaklara bağlı olarak eğitim verilmektedir. Özengen müzik eğitiminde, müziği tüketen bir kitle yerine, müziği zevk ve doyuma ulaşmak için yaparak, yaşayarak öğrenen, bunu bir yaşam tarzına dönüştürebilen, amatör müzikçiler ve müzikseverler yetiştirmek amaçlanır (Uçan, s.32, 2005). Müzik dershaneleri, halk eğitim merkezleri, belediye konservatuarları bu kurumlara örnek olarak verilebilir. Bu kurumların hitap ettiği yaş

grubu ve amaçları doğrultusunda verilecek çalgı eğitiminde, materyallerin niteliği oldukça önem taşımaktadır. Bu bağlamda, çalgı eğitiminde kullanılan kaynakların, çocuğun yaş grubuna uygun olması, çalgıyı sevdirmesi, benimsetmesi ve çalgı eğitiminin devamlılığını sağlaması gerektiği söylenebilir.

Ülkemizde, kaynak olarak yerli ve yabancı metot kitaplar kullanılmakta, bunun yanında eser, albüm ya da öğretmenin kendi çalışmalarından da yararlanılmaktadır. Keman eğitimi ve öğretimi için yazılan eserler, kitaplar ve araştırmaların, nitelikli ve çok olması, çocuğun dünyasına uygun olması, çocukta ilgi ve istek uyandırması, daha önce duyduğu ezgileri rahat ve temiz çalmasına olanak sağlaması, başarıma hissini tattırabilecek nitelikte olması, oldukça önemlidir. Bu gerekçelerle, araştırmada başlangıç keman eğitiminde kullanılabilir, okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin tespiti konulu araştırma yapılmıştır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma, tespit edilen okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin, öğretmen ve öğrenci tarafından başlangıç keman eğitiminde kaynak olarak kullanılması bakımından, 6-12 yaş gruplarında, başlangıç keman eğitiminde, okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin kullanılması yolu ile parçaların, çocuğun dünyasına uygun olması, çocukta ilgi ve istek uyandırması, daha önce duyduğu ezgileri rahat ve temiz çalmasına olanak sağlaması, başarıma hissini tattırabilecek nitelikte olması bakımından, bireyin, yaşadığı toplumun müzik kültürünü tanıması bakımından, farklı yaş gruplarında, farklı anlayışlarla yapılacak çalışmalara fikir vermesi bakımından önemli görülmektedir.

2.1. Problem (Problem)

Başlangıç keman eğitiminde kullanılabilir, okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?

2.2. Alt Problemler (Sub problems)

- I. Konumda, tek telde parmak durumlarına göre okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?
- I. Konumda, iki telde parmak durumlarına göre okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?
- I. Konumda, üç telde parmak durumlarına göre okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?

2.3. Sınırlılıklar (Constraints)

Bu araştırma;

- Ulaşılabilen basılı kaynaklardaki, okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler,
- Ülkemizdeki Türk bestecilerinin okul şarkıları, yine ülkemizdeki türküler ve tekerlemeler,
- I. Konumda sol el kullanımına ilişkin durumlarla, Ali Uçan- Edip Günay'ın Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1 kitabında I. konumdaki durumlar,
- 6-12 yaş grubu çocuklarda başlangıç keman eğitimi,
- 6-12 yaş grubu çocukların algılayabileceği tartım kalıpları,

(Sun, Seyrek, s.200)

- Ulaşılan parçaların iki dördlük, üç dördlük, dört dördlük ölçü sayıları
- 6-12 yaş grubu çocukların ses sınırları çerçevesinde, başlangıç keman eğitiminde, üç teli kapsayan parçalar ile sınırlandırılmıştır.

2.4. Sayıltılar (Consideration)

Bu araştırma, kullanılan yöntemlerin araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygun olduğu, sayıltısına dayandırılmıştır.

2.5. Amaç (Goal)

Bu çalışmada, başlangıç keman eğitiminde kullanılabilir okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin kullanımı yolu ile özellikle küçük yaş gruplarına verilen keman eğitiminde, çocuğun çalgıya olan ilgi ve isteğinin artırılabilceği, çocuğun kendi dünyasındaki ezgileri daha rahat ve temiz çalabilceği hipotezinden yola çıkılmıştır. Okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerin kullanımı yolu ile etkili öğretim yapılabileceği düşüncesiyle, başlangıç keman eğitiminde birinci konuma uygun okul şarkıları türküler ve tekerlemelerin tespiti amaçlanmıştır.

2.6. İlgili Kaynaklar (Related Resources)

Tarkum'un (2006), "Keman Öğretiminde Rol Oynayan Faktörler" konulu makalesinde, Keman öğretiminin sağlıklı ve verimli bir biçimde yürütülebilmesi için, öğrenme sürecine ilişkin özelliklerin iyi kavranması ve öğrenme konusundaki bilimsel verilerden yararlanılmasının gerekliliği ortaya konmuştur. Keman öğretiminde kullanılan yöntemlerin bilimsel bir temele dayandırılması ve bu süreçte rol oynayan faktörlerin daha bilinçli bir öğretim doğrultusunda değerlendirilebilmesi önerilmiştir.

Şendurur'un (2001a), "Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme - Öğretme Yöntemleri" konulu makalesinde; keman eğitiminde etkili öğrenme-öğretme yöntemlerinin nasıl uygulanması gerektiği incelenmiştir. Öğrenmenin gerçekleşmesi için, öğrencinin ve öğretmenin etkileşimi, öğrenme eğrileri, öğrenmede bireysel farklılıklar, öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeyi, öğrenmede öğrenme ve öğretme yöntemleri, öğrenmede öğretmenin rolü ve etkinliği, öğrenci ve öğretmen beklentileri konularına değinilerek, bu çalışmaya açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

Şendurur' un (2001b), "Keman Eğitimi Dersine Etkili Hazırlanma Süreci" konulu makalesinde; keman eğitimi dersine hazırlanma aşamasında öğrencilerin bireysel çalışma süreçlerini en etkili bir biçimde nasıl değerlendirmeleri gerektiği incelenmiştir. Öğrencilerin bireysel çalışma süreçlerini etkili bir biçimde değerlendirmeleri için, zihinsel fiziksel- ruhsal yönden çalışmaya uygun olmaları, çalışmayı istemeleri, iyi motive edilmiş olmaları ve çalışmayı yapacakları mekânların çalışmaya elverişli olacak şekilde düzenlenip, planlanması gerektiğinden bahsedilmiştir.

Özen'in (2004), "Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri" konulu makalesinde; müzik eğitiminin, bireylerin, sosyal, duygusal ve psikomotor gelişimine katkıda bulunduğundan ve müzik eğitiminin bir boyutu olan çalgı eğitiminde de bu durumun söz konusu olduğundan bahsedilmektedir. Ayrıca, yapılan çalışmada müzik eğitimcilerinin nitelikleri, çalgı eğitimine ilişkin amaçlar ve çalgı

eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri açıklanmaya çalışılmıştır. Bu yöntemler, Suzuki Yöntemi, Orff Yöntemi, Kodaly Yöntemi, Carabo-Cone Yöntemi, Dalcroze Yöntemi olarak makalede açıklanmıştır. Sözü edilen tüm yöntemlerde ortak amaç, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesi ve erken yaşta müzik eğitimine başlayan çocuklara yönelik olmasıdır.

Sever'in (2006), "Erken Keman Eğitimi Veren Öğretmenlerin (5-7 Yaş) Başlangıç Düzeyinde Sık Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri" konulu makalesinde, erken keman eğitimi (5-7 yaş) başlangıç düzeyinde sık karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik uzman görüşleri alınmış ve konu ile ilgili Suzuki yönteminden yararlanılmıştır. 5-7 yaş grubu çocukların keman eğitiminde karşılaşılan sorunların büyük oranda kasılma sorunlarından oluştuğu, bu sorunların çözümünde keman öğretmenlerinin 'sözlü örnekler verme' ve 'telkin' yöntemlerini daha sık kullandığı, sorunların çözümünde öğretmenlerin oyuna yer verdiği ancak bu oyunların organize ve planlı olmadığı ortaya çıkmıştır.

Tebiş'in (2001), "Keman Öğretiminde Öğretmen Yaklaşımları" konulu makalesinde, keman eğitiminin bireysel bir eğitim ve öğretim programı uygulanarak gerçekleştirildiği, bu eğitim sırasında, öğretmen ve öğrenci arasında bilgi alışverişi gerçekleşirken, öğrencinin içinde bulunduğu psikolojik durumun takibi, dolayısıyla duruma göre tavır ve davranış geliştirmenin önemi vurgulanmıştır. Konu araştırılırken, alanında uzman keman eğitimcileriyle görüşme yapılmış ve keman eğitim durumunun düzenlenmesi aşamasında, eğitimci davranış ve yaklaşımları tespit edilmiştir. Çalışma bu davranışları ve benimsenme oranlarını da içermektedir.

Tekin, Gürgen'in (2006), "Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem Ve Yaklaşımlar" konulu makalesinde, yaratıcılığın gelişmesine en fazla olanak sağlayan sanat dallarından biri olan müzik eğitiminin, ülkemizin ihtiyaç duyduğu, yaratıcı bireylerin yetiştirilmesi açısından, oldukça önemli olduğu ortaya konmuştur. Bu konuda müzik öğretmenlerine büyük görev düştüğü, müzik öğretmenlerinin yaratıcılığın gelişmesini engelleyen geleneksel yöntemler yerine, her öğrencide varolan yaratıcı potansiyeli ortaya çıkaracak, dünyanın birçok yerinde kullanılmakta olan Orff, Kodaly, Dalcroze ve Suzuki Yöntemleri gibi müzik yöntem ve yaklaşımlarından yararlanmaları gerektiği söylenmektedir. Bu yöntem ve yaklaşımların ortak yönleri, çocukta kazandırılmak istenen davranışları, müziğin öğelerini hissettirmeden oyunlaştırarak kazandırması, müzisyen değil, müziği seven bireyler yetiştirmeyi hedeflemesi, müziksel becerilerin yanı sıra algı, dikkat, bellek, hayal gücü, özgüven gibi zihinsel becerileri geliştirmesi, müziğe aktif katılım sağlaması, sosyal iletişim becerilerini geliştirmesi ve en önemlisi de yaratıcılığı geliştirmesidir.

Saçlıoğlu Altuntaş'ın (2007), "7-11 Yaş Grubu Çocuklarda Keman Eğitimi" konulu yüksek lisans tezinde, 7-11 Yaş Grubu Çocukları için kemana başlangıç aşamasında uygulanacak keman eğitimi nasıl olmalıdır problemine cevap aranmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonunda, keman eğitimcilerinin derslerinde uyguladıkları yöntem ve tekniklerin çocuğun, yeteneğine, amacına, aile teşvikine göre belirledikleri; çoğunlukla kendi keman eğitimlerinde görmüş oldukları öğretim yöntemlerini, metot kitaplarını, materyalleri kullanarak keman eğitimi yaptıkları; "Yöntemler bileşkesi" olarak tanımlanan metot kitabının 7-11 yaş grubu çocuklarında başlangıç aşamasına uygun olarak, resimler, renkler, şekiller, anlatımlar ve çocuğun kulağına yatkın parçaların -özellikle iki sesli, piyano eşlikli- olması gerektiği ile ilgili ortak görüşte oldukları belirlenmiştir.

Cynthia Richards ve Jerry L. Jaccards'ın (2010), "Applying Kodály's principles to string instrument pedagogy (Kodály'ı yönteminin telli çalgı pedagojisindeki uygulaması)" konulu makalesinde, çalgı eğitimi almadan önceki müzik eğitiminin, ne denli önemli olduğu vurgulanmıştır. Çalgı eğitimi alan her öğrencinin öncelikle şarkıları söylemesi gerektiği, şarkı söylemenin kulağı eğiten en etkili yollardan biri olduğu vurgulanmıştır. Müzik kulağı olmayan bireylerin, özellikle telli çalgıyı doğru ve temiz çalamayacağı, gerekli eğitim verilirken çocuk şarkılarının çok uygun araçlar olabileceği konuları üzerinde durulmuştur. Çocuklara küçük yaşlarda şarkılar öğretilerek, kulakların, beynin yani düşüncenin eğitilmesinden sonra, çalgı eğitiminin verilmesinin gerektiği, böylece çocukların müziğin teori kısmıyla birlikte müziğin uygulama kısmını da yaparak yaşayarak öğrenebileceği ve bu şekilde gerçek müzisyen olabileceği vurgulanmıştır. Bu makalenin yazarları, Macar asıllı müzik pedagoğ Kodály'ın yöntemini Amerika'da uygulamışlar, bu yönetime uygun şekilde çello ve keman dersleri vermişlerdir. Çalgı eğitiminde ilk önce basit aralıklı şarkılar (do-re, do-re-mi, do-re-mi-fa, do-re-mi-fa-sol) kullanılmış, çocuğun çalgıyı tek telde çalabilmesine fırsat verilmiştir. Bunun için basit çocuk şarkıları ve tekerlemeler çok kullanışlı ve uygun bulunmuştur. Çocukların zaten iyi bildikleri bu şarkıları, tanımadıkları şarkılardan daha kolay çalabildikleri görülmüştür. Çocuğa her yeni parmanın tek tek öğretilmesi ve çocuğun çalgıyı kullanırken pratik yapmasına yeterince fırsat verilmesiyle de, dördüncü parmak fobi (korku) olmaktan çıkarılabilmektedir.

Maria Calissendorff'un (2006), "Understanding the learning style of pre-school children learning the violin "(Çocukların okul öncesi keman eğitiminin tarzını/biçimini anlamak) isimli makalesinde, 5 yaşındaki çocuklar için, keman eğitimine başlangıç aşamasında uygulanacak keman eğitimi nasıl olmalıdır problemine cevap aranmıştır. Çalışma süresince, altı tane 5 yaşındaki çocuktan oluşmuş gruba, haftada bir kez, velileriyle birlikte, 45 dakikalık dersler verilmiştir (her çocuğun bir ya da iki velisi de derstedir ve dersi takip eder). Derslerde çocuğa hem çalgı çalma, hem de şarkı söyleme fırsatı verilerek, oyunlarla birlikte, az miktarda da olsa teoriye yer verilmiştir. Her dersin biçimi birbirine benzemektedir, fakat her derste yeni şeyler eklenmektedir. Yazarlar, Dunn ve Dunn (1992/1995) 'ın modelini kullanarak yeni bir model oluştururlar. Buna göre, öğrenmeyi beş ana-faktör ve birçok alt-faktör etkilemektedir. Bu faktörler; çevre (ışık/aydınlatma, ses, sıcaklık, mobilyalar), duygusallık (motive edilmiş olmak, süreklilik/inat, sorumluluk, plan), sosyallık (tek, çift, küçük ya da büyük gruplar, liderlik, dersin değişikliği), fiziksel durum (güç-yorulma, zaman, tokluk-açlık, hareket edebilmek) ve ruhsal durum (bilgi inceleme, düşünme tarzı) olarak gösterilebilir. Bu faktörler birbirini de etkilemektedir, mesela lideri olmayan, yorgun ya da aç bir çocuk derse motive olamaz ya da ilgisini çabuk kaybedebilir. Yazarın bu araştırmada bulduklarına göre, müzik eğitiminde velinin önemli bir rolü vardır, kendisi de müzisyen olan ya da çalgıyı çalabilen, müziği anlayan veli, evdeki çalışmalar süresince çocuk için bir örnek olabilir. Çünkü özellikle küçük yaştaki çocukların eğitiminde, sözlü öğretimden çok, çocuğun çalgı eğitiminde örnek alabileceği birisinin olması daha çok önemlidir. Bu yüzden, yapılan çalışmada derste çekilmiş videoların evdeki çalışmada çok faydalı olabileceği, öğretmen ve veli işbirliğinin çocuğun eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu gibi konularının önemi vurgulanmaktadır.

Kalaycıoğlu'nun (2009), "Türkiye'deki İlköğretim Okullarında Müzik Eğitiminde Kullanılan Okul Şarkılarının, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri Bakımından İncelenmesi" konulu yüksek lisans tezinde, 2008-

2009 eğitim-öğretim yılında, Türkiye'deki ilköğretim okullarında müzik dersinde kullanılan kitaplarda yer alan 210 adet okul şarkısı, eğitim müziği besteleme teknikleri olarak adlandırılan yöntemlere göre incelenmiş ve yapısal özellikleri tespit edilmiştir. Bu kapsamda okul şarkılarının türleri, konuları, ses sınırları, ölçü yapıları, karar sesleri, tonal-makamsal yapıları, formsal yapıları, tek seslilik çokseslilik durumları ve prozodi yapıları ele alınmış ve bu özelliklere göre sınıflandırma yapılmıştır. Sayılan özelliklerin çocuk gelişimi ile alakalı olanlarının gelişim özelliklerine uygunluğu saptanmaya çalışılmıştır. Bu şekilde okul şarkılarının eğitimde kullanılabilirliği ve amaçlara uygunluğu değerlendirilmiştir.

Güler'in (2009), "İlköğretim II. Kademe (6. 7. Ve 8. Sınıflar) Müzik Dersi Kitaplarında Türk Müziği Okul Şarkılarına Ayrılan Yer" konulu yüksek lisans tezinde; Milli Eğitim okullarının, II. Kademe (6. 7. ve 8. sınıflar) müzik dersi ders kitaplarındaki, Türk Müziği-Batı Müziği oranlarını vurgulamak, aynı sınıflarda okutulan müzik dersi, ders kitaplarında yer alan yabancı okul şarkılarının öğrenimi ve öğretiminde karşılaşılan zorlukları saptamak amaçlanmıştır. Diğer bir amacı ise, Türk müziğinin öğretimi ve öğrenimine, gerek repertuar ve gerekse teori bakımından daha fazla yer verilmesinin çocuk gelişimi bakımından gereğini ortaya koymaktır. Bu araştırmada içerik olarak Atatürk'ün kültürel reform hareketlerinin ilkelerine bağlı olarak kültür anlayışına yer verilmiş, Milli Eğitim Temel Kanunu ve müzik dersi müfredat programı Atatürk'ün kültür konseptine göre incelenmiştir. Çocukların eğitim müziklerinin, yaşlarına ve gelişim özelliklerine bağlı olarak öncelikle kendi kültüründen izler taşıyan okul şarkılarıyla, yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Ders kitaplarındaki okul şarkılarının öğretmenler tarafından öğretilmesinde ve öğrenciler tarafından öğrenilmesinde karşılaşılan güçlükleri ortaya çıkartmak amacıyla anket uygulaması yapılmıştır. Çocuğa ilköğretim çağında öğretilebilecek Türk Müziği makamlarında bestelenmiş okul şarkıları repertuarına yer verilmiştir. Sonuç olarak, Türk Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarındaki Müzik Eğitiminin, Türk Müziği temelli yapılmasının gerekleri ve faydaları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

3. ANALİTİK ÇALIŞMA (ANALYTICAL STUDY)

Bu Araştırmada betimsel araştırma modeli türlerinden olan tarama modeli kullanılmıştır. "Betimleme, olayları obje ve problemleri anlama ve anlatma da ilk aşamayı oluşturur. Bilimsel etkinlikler olayların betimlenmesiyle başlar. Bu sayede onları iyi anlayabilme, gruplayabilme olanağı sağlanır ve aralarındaki ilişkiler saptanmış olur" (Kaptan, 1998, s.59).

Şekil 1. Araştırmada izlenen yol
(Figure 1. Followed resource path)

3.1. Evren ve Örneklem (Population and Sample)

Evren "araştırma sonucunda ulaşılan bulguların genellendiği, geçerli kabul edildiği elemanlar toplamı" olarak tanımlanabilir. Örneklem ise "evrenden seçilen ve evreni temsil etme gücüne sahip, araştırmanın yapıldığı grup veya alan" olarak tanımlanabilir (Şişman, 2008, s.247).

Bu araştırmanın evrenini, keman eğitiminde I. Konuma uygun okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemine ise ulaşılabilen 83 sayıda, okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler oluşturmaktadır.

3.2. Veri Toplanma Tekniği ve Araştırmada İzlenen Yol (Data Collection Technique and Followed Resource Path)

Bu araştırmada, Uçan ve Günay'ın "Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1" kitabında kullanılan, başlangıç keman eğitiminde I. Konumdaki durumlardan faydalanılmıştır. Uçan ve Günay'ın kitabında toplam VI durum belirtilmiştir. Başlangıç keman eğitimindeki bu durumlar, kitapta kullanılan sıraya göre ele alınmamış, her tel için bütün durumlar ayrı ayrı ele alınmıştır. Araştırmada ulaşılan, okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler bu gerekçeye göre tespit edilmiştir. Araştırmada;

- İlköğretimde ve okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan kitaplardan,
- Çalgı eğitimi kitaplarından,
- Eğitimcilerin özel kütüphanelerindeki kitaplardan,
- Türkiye'deki kitaplardan internet aracılığı ile ulaşılan ilgili notalardan yararlanılarak veriler toplanmıştır.

3.3. Veri Analizi (Data Analysis)

Tarama modeli ile elde edilen, okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler kemanda tellere göre sıralanmıştır. Parça sayıları, tek tele göre, iki tele göre, üç tele göre belirlenmiştir.

4. BULGULAR VE TARTIŞMALAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

(Findings that Belong to First Sub Problem and Comments)

I. Konumda, tek telde parmak durumlarına göre okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?

Birinci alt probleme ait bulgular, tek tel düşünülerek belirlenmiş, okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerden oluşturulmuştur. Tablo 1'de Tek telde ulaşılabilen toplam parça sayısı gösterilmiş ve yorumlanmıştır. Ardından kemanda, mi- la- re- sol tellerine göre ulaşılan parçalar, sıralanmıştır.

Tablo 1. Tek telde ulaşılabilen parça sayısı
(Table 1. Number of songs that can be achieved at one strings)

PARÇALAR	Sayı
Okul Şarkısı	17
Türkü	13
Tekerleme	6
Toplam	36

Tablo 1'den anlaşıldığı gibi, tek telde, 17 okul şarkısı, 13 türkü, 6 tekerleme olmak üzere toplam 36 parçaya ulaşılmıştır. Ulaşılan tek teldeki parçalar, farklı tellere aktararak farklı durumlarda keman eğitiminde kullanılabilir. Bu aktarım keman eğitimcisinin ihtiyacı yönünde olabilir.

Bu bağlamda öğrencinin kendisi bir telde çalıştığı parçayı diğer tele aktarmayı düşünüp kullanırsa, öğrenmenin gerçekleştiğinin göstergesi olabilir ve böylece öğrencinin çalgı çalmadaki becerisi gelişebilir.

Suzuki Yöntemi, Orff Yöntemi, Kodaly Yöntemi, Carabo-Cone Yöntemi, Dalcroze Yöntemi çalgı eğitiminde kullanılan yöntemlerdir. Bu yöntemlerle, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenerek motivasyonun arttırılması amaçlanır. Bu bağlamda, keman eğitimcisi açısından düşünüldüğünde ise, müzik öğretim yöntemlerinde kullanılmak üzere tek telde ulaşılan parçalar materyal olarak kullanılabilir.

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

(Findings that Belong to Second Sub Problem and Comments)

I. Konumda, iki telde parmak durumlarına göre okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?

İkinci alt probleme ait bulgular, iki tel düşünülerek belirlenmiş, okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerden oluşturulmuştur. Tablo 2'de iki telde ulaşılabilen toplam parça sayısı gösterilmiş ve yorumlanmış, sonrasında ise, I. konumda iki telde parmak durumlarına göre ulaşılan parçalar, sıralanmıştır.

Tablo 2. İki telde ulaşılabilen parça sayısı
(Table 2. Number of songs that can be achieved at two string)

PARÇALAR	Sayı
Okul Şarkısı	25
Türkü	6
Tekerleme	1
Toplam	32

Tablo 2'den anlaşıldığı gibi, İki telde, 25 okul şarkısı, 6 türkü, 1 tekerleme olmak üzere toplam 32 parçaya ulaşılmıştır. Tablo 2'ye bakıldığında tekerlemelerin sayısının bir çıkmasının sebebi olarak, tekerlemelerin ses sınırının dar olması söylenebilir. Bu

durum, keman eğitiminde tekerlemelerin tek tel öğretimi için kullanılabilmesini göstermektedir. Ayrıca bu duruma ek olarak, keman eğitiminde tel değiştirme alıştırmaları için de, tekerlemelerinden yararlanılması, tel değişiminin öğretilmesinde faydalı olabilir.

Ulaşılan iki teldeki parçalar, farklı tellere aktarılarak farklı durumlarda keman eğitiminde kullanılabilir. Yine bu aktarım keman eğitimcisinin ihtiyacı doğrultusunda olabilir.

Bu bağlamda, öğrencinin kendisi iki telde çalıştığı parçayı diğer iki tele aktarmayı düşünüp kullanırsa, öğrenmenin gerçekleştiğinin ve öğrenmede kalıcılığın sağlandığının göstergesi olabilir ve böylece de öğrencinin çalgı çalmadaki becerisi gelişebilir.

Birinci alt problemin çözümünde olduğu gibi ikinci alt problemin çözümünde de, müzik öğretim yöntemlerinin çalgı eğitiminde kullanılmasından dolayı, bu yöntemlerle öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesinde, motivasyonun arttırılmasında ulaşılan iki teldeki parçalar materyal olarak kullanılabilir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

(Findings That Belong to Third Sub Problem and Comments)

I. Konumda, üç telde parmak durumlarına göre okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler nelerdir?

Üçüncü alt probleme ait bulgular, üç tel düşünülerek belirlenmiş, okul şarkıları, türküler ve tekerlemelerden oluşturulmuştur. Tablo 3'de üç telde ulaşılabilen toplam parça sayısı gösterilmiş ve yorumlanmış, sonrasında ise, kemanda I. konumda üç telde parmak durumlarına göre ulaşılan parçalar, sıralanmıştır.

Tablo 3. Üç telde ulaşılabilen parça sayısı
(Table 3. Number of songs that can be achieved at three strings)

PARÇALAR	Sayı
Okul Şarkısı	13
Türkü	2
Tekerleme	-
Toplam	15

Tablo 3'den anlaşıldığı gibi, üç telde 13 okul şarkısı, 2 türkü tespit edilmiş, tekerlemeye ulaşamamıştır. Bu durumun gerekçesi olarak, ikinci alt problemde olduğu gibi üçüncü alt problemde de, tekerlemelerin ses sınırının dar olması gösterilebilir. Bu bağlamda, keman eğitiminde tekerlemeler, tek tel öğretimi için kullanılabilir.

Birinci ve ikinci alt problemin çözümünde olduğu gibi üçüncü alt problemin çözümünde de müzik öğretim yöntemlerinin çalgı eğitiminde kullanılmasından dolayı, bu yöntemlerle öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesinde, motivasyonun arttırılmasında ulaşılan iki teldeki parçalar materyal olarak kullanılabilir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND SUGGESTIONS)

Araştırmada, toplam 83 parçaya ulaşılmış, bu parçalar tellere ve konumlara göre tek tek ele alınmıştır. Çocuğun dünyasına uygun, ilgi ve istekleri doğrultusunda, ezgilerin rahat ve temiz çalınmasına olanak sağlayacak, başarıya hissini tattırabilecek, kulak aşinalığı olan ezgilerin kullanımı yolu ile, başlangıç keman eğitiminde 6-12 yaş grubunda etkili ve kolay öğretim yapılabilir. Bu araştırma ile elde edilen veriler keman eğitimcileri için, başlangıç keman metotlarına destek bir kaynak oluşturabilir. Ayrıca bu araştırma, keman eğitimine

başlayanların, keman çalışmada istekli olmaları konusunda etkin rol oynayabilir.

5.1. Birinci Alt Problemin Çözümüne Göre (According to the Solution of First Sub Problem)

Tek telde, 17 okul şarkısı, 13 türkü, 6 tekerleme olmak üzere toplam 36 parçaya ulaşılmıştır. Ulaşılan tek teldeki parçalar, farklı tellere aktarılarak farklı durumlarda keman eğitiminde kullanılabilir. Bu aktarım keman eğitimcisinin ihtiyacı yönünde olabilir. Bu bağlamda öğrencinin kendisinin bir telde çalıştığı parçayı diğer tele aktarmayı düşünmesi yolu ile öğrencinin yaratıcılığı gelişebilir ve çalgı çalmadaki motivasyonu artırılabilir. Bu bağlamda, Calissendorf'un (2006), Understanding the learning style of pre-school children learning the violin "(Okul öncesi dönemdeki çocuklarda, keman eğitiminin tarzını/biçimini anlamak) isimli makalesi, Altuntaş'ın (2007), "7-11 Yaş Grubu Çocuklarda Keman Eğitimi" konulu araştırması, Şendurur'un (2001), "Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme - Öğretme Yöntemleri" konulu makalesi, yine Şendurur' un (2001), "Keman Eğitimi Dersine Etkili Hazırlanma Süreci" konulu makalesi, yapılan bu araştırma ile motivasyon açısından paralellik göstermektedir.

Suzuki Yöntemi, Orff Yöntemi, Kodaly Yöntemi, Carabo-Cone Yöntemi, Dalcroze Yöntemi çalgı eğitiminde kullanılan yöntemlerdir. Bu yöntemlerle, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenerek motivasyonun arttırılması sağlanabilir. Bu durum, keman eğitimcisi açısından düşünüldüğünde ise, müzik öğretim yöntemlerinde kullanılmak üzere tek telde ulaşılan parçalar materyal olarak kullanılabilir.

5.2. İkinci Alt Problemin Çözümüne Göre (According to the Solution of Second Sub Problem)

İki telde, 25 okul şarkısı, 6 türkü, 1 tekerleme olmak üzere toplam 32 parçaya ulaşılmıştır. Tekerlemelerin sayısının bir çıkmasının sebebi olarak, tekerlemelerin ses sınırının dar olması söylenebilir. Bu durum, keman eğitiminde tekerlemelerin tek tel öğretimi için kullanılabilmesini gösterebilir. Ayrıca bu duruma ek olarak, keman eğitiminde tel değiştirme alıştırmaları için de, tekerlemelerden yararlanılması, tel değişiminin öğretilmesinde faydalı olabilir. Ulaşılan iki teldeki parçalar, farklı tellere aktarılarak farklı durumlarda keman eğitiminde kullanılabilir. Yine bu aktarım keman eğitimcisinin ihtiyacı doğrultusunda olabilir. Bu bağlamda, öğrencinin kendisi iki telde çalıştığı parçayı diğer iki tele aktarmayı düşünüp kullanırsa, bu durum öğrenmenin gerçekleştiğinin ve öğrenmede kalıcılığın sağlandığının göstergesi olabilir. Böylece de öğrencinin çalgı çalmadaki becerisi gelişebilir.

Birinci alt problemin çözümünde olduğu gibi ikinci alt problemin çözümünde de, müzik öğretim yöntemlerinin çalgı eğitiminde kullanılmasından dolayı, bu yöntemlerle öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesinde, motivasyonun arttırılmasında ulaşılan iki teldeki parçalar materyal olarak kullanılabilir.

5.3. Üçüncü Alt Problemin Çözümüne Göre (According to the Solution of Third Sub Problem)

Üç telde, 13 okul şarkısı, 2 türkü tespit edilmiş, üç telde kullanılabilir tekerlemeye ulaşılamamıştır. Bu duruma gerekçe olarak, ikinci alt problemde olduğu gibi üçüncü alt problemde de, tekerlemelerin ses sınırının dar olması gösterilebilir. Bu bağlamda, keman eğitiminde tekerlemeler, tek tel öğretimi için kullanılabilir.

Birinci ve ikinci alt problemin çözümünde olduğu gibi üçüncü alt problemin çözümünde de, müzik öğretim yöntemlerinin çalgı eğitiminde kullanılmasından dolayı, bu yöntemlerle öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesinde, motivasyonun arttırılmasında ulaşılan iki teldeki parçalar materyal olarak kullanılabilir.

Bu bağlamda, her üç alt problem içinde geçerli olan müzik öğretim yöntemlerinin çalgı eğitiminde kullanılmasına dair yapılan, Cynthia Richards ve Jerry L. Jaccards'ın (2010), "Applying Kodály's principles to string instrument pedagogy (Kodály'ı yönteminin telli çalgı pedagojisindeki uygulaması)" konulu makalesi, Özen'in (2004), "Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri" konulu makalesi, Gürgen'in (2006), "Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem Ve Yaklaşımlar" konulu araştırması, yapılan bu araştırma ile ortak özellikler göstermektedir.

6. ÖNERİLER (RECOMMENDATIONS)

- Başlangıç keman eğitiminde, ölçü sayılarının öğretilmesinde ve yay tekniklerinin kavratılmasında okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler kullanılabilir.
- Başlangıç keman eğitiminde okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler konusu I. konunun dışında ki diğer konularda da çalışmak üzere araştırılabilir.
- Başlangıç keman eğitiminde okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler konusu, yay çalışmaları için geliştirilebilir.
- Başlangıç keman eğitiminde okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler konusunda, keman öğretim yöntemleri ile deneysel çalışmalar yapılabilir.
- Başlangıç keman eğitiminde, Türk ezgilerinin yaşlara göre sınıflandırılması yolu ile yeni bir araştırma yapılabilir.
- Başlangıç keman eğitiminde okul şarkıları, türküler ve tekerlemeler konusu diğer yaylı çalgılara uyarlanarak araştırma yapılabilir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Akalın, H.Ş., (2009). Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2.Baskı, Ankara..
2. Calissendorff, M., (2006). Understanding the learning style of pre-school children learning the violin, Orebro University, Sweden, March.
3. Güler, L., (2009). İlköğretim II. Kademe (6. 7. Ve 8. Sınıflar) Müzik Dersi Kitaplarında Türk Müziği Okul Şarkılarına Ayrılan Yer, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Musikisi Ana sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Ocak.
4. Kalaycıoğlu, Ş.G., (2009). Türkiye'deki İlköğretim Okullarında Müzik Eğitiminde Kullanılan Okul Şarkılarının, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri Bakımından İncelenmesi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Danışman: Doç. Server ACİM Yüksek Lisans Tezi, Malatya, s.115.
5. Özen, N., (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt-24, Sayı-2
6. Richards, C., Jaccards, J.L., (2010). Applying Kodály's principles to string instrument pedagogy, In: Violins and Voices, Eyes and Ears, Folk Songs and Fingers, OAKE is an affiliate member of the international Kodaly Society, Organization of American Kodaly Educators, Winter.

7. Saçlıoğlu, A.E., (2007). 7-11 Yaş Grubu Çocuklarında Keman Eğitimi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Şubat, Bolu.
8. Say, A., (2002). Müzik Sözlüğü, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, Eylül.
9. Sever, G., (2006). Erken Keman Eğitimi Veren Öğretmenlerin (5-7 Yaş) Başlangıç Düzeyinde Sık Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
10. Şendurur, Y., (2001). Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme-Öğretme Yöntemleri, Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 21, Sayı 3, 2001a, s.145-155.
11. Şendurur, Y., (2001). Keman Eğitimi Dersine Etkili Hazırlanma Süreci, Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 21, Sayı 2, 2001b, s.161-168.
12. Tarkum, E., (2006). Keman Öğretiminde Rol Oynayan Faktörler, Trakya Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı Keman Sanat Dalı, ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 2, Sayı 4, ss. 169-173.
13. Tebiş, C., (2001). Keman Öğretiminde Öğretmen Yaklaşımları, SDÜ-Burdur Eğitim Fakültesi GSEB- MEASD, SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi, Yıl:2, Sayı:2, Sayfa:170, Temmuz.
14. Tekin,Gürgeç, E., (2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem Ve Yaklaşımlar, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt: 7 Sayı: 12 Güz, s. 81- 93.
15. Uçan, A., (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum, Evrensel Müzik Evi, 3.Basım, Ankara.
16. Uçan, A., (2005). İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi, Evrensel Müzik Evi, 3.Basım, Ankara.